

Bruxelles, den 4. december 2025
(OR. en)

15573/25

CORDROGUE 153
SAN 751
JAI 1848
RELEX 1511
EUDA
EUROPOL

FØLGESKRIVELSE

---

fra: Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen

modtaget: 4. december 2025

til: Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

---

Komm. dok. nr.: COM(2025) 743 final

Vedr.: MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET om EU's narkotikastrategi

---

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2025) 743 final.

_____

Bilag: COM(2025) 743 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 4.12.2025
COM(2025) 743 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG
RÅDET**

om EU's narkotikastrategi

INDLEDNING

Europa står over for betydelige sikkerhedsmæssige, sundhedsmæssige og sociale udfordringer forbundet med handel med og brug af ulovlige stoffer. Dette påvirker i høj grad sikkerheden i vores byer og lokalsamfund. Voksende, sofistikerede og voldelige narkotikamarkeder bidrager til øget kriminalitet, afhængighed, overdoser, spredning af smitsomme sygdomme¹, og miljøforringelse, hvilket destabiliserer lokalsamfund² og belaster de offentlige ressourcer.

Ulovlig fremstilling, handel og distribution af narkotika er en **voksende og skiftende global kriminel forretning**. I EU er halvdelen af de farligste kriminelle netværk involveret i narkotikahandel, og over to tredjedele anvender vold³. **Strømmen af kokain til europæiske havne**, enten direkte fra Latinamerika eller via Vestafrika, er steget dramatisk i de seneste år⁴. **Kriminelle netværk anvender informationsteknologi og tilpasser deres modi operandi** for at undgå at blive opdaget og undgå kontroller. De diversificerer deres smugleraktiviteter til ruter, som der føres mindre kontrol med, og udvider deres tilstedeværelse online og udnytter e-handelsplatforme og sociale medier samt anonymiserings- og krypteringsværktøjer til deres fordel. De omdirigerer og handler med narkotikaprækursorer, herunder designerprækursorer, til produktion af syntetiske stoffer. Disse kriminelle infiltrerer vores samfund, **anvender vold, herunder af mindreårige**, forværrer den offentlige usikkerhed og destabiliserer lokalsamfund, familier og økonomier.

Stofbrug udgør fortsat en alvorlig **sundhedsmæssig udfordring i EU**, og især unge er ramt. Med det stigende kokainforbrug og fremkomsten af nye psykoaktive stoffer **øges risikoen for forgiftning** og narkotikarelaterede dødsfald, som der var næsten 7 500 af i 2023⁵. Disse udviklinger belaster overvågningssystemerne og **hindrer effektiv behandling og skadesreduktion**. Selv socialt integrerede grupper bruger i stigende grad stimulanser som kokain, hvilket indebærer risiko for alvorlige sundhedsmæssige konsekvenser og langvarige skader. Stofbrug truer sundheden og den sociale stabilitet for forskellige grupper, især dem, der allerede befinder sig i sårbare situationer.

Endelig **skader narkotikaproduktion og -handel miljøet** gennem udledning af giftigt kemisk affald og ødelæggelse af levesteder, hvilket påvirker lokalsamfundenes boligområder og udgør en udfordring for retshåndhavende myndigheder i forbindelse med sikker nedlæggelse af narkotikalaboratorier og affaldsdepoter.

Disse trusler mærkes af borgerne i deres hverdag overalt i medlemsstaterne. I en nylig Eurobarometerundersøgelse rapporterede fire ud af ti respondenter, at narkotikahandel og stofbrug var alvorlige problemer i deres områder, og over en tredjedel mente, at problemerne var vokset i de seneste år⁶.

Den Europæiske Union har brug for en ambitiøs narkotikapolitik for at imødegå de stigende udfordringer med stofbrug og narkotikahandel. Med denne strategi udstikker Kommissionen en

---

¹ Den Europæiske Unions Narkotikaagentur (EUDA) (2025), *Den europæiske narkotikarapport 2025. Tendenser og udvikling*.

² Europa-Kommissionens (2024) *Eurobarometer-undersøgelse om narkotikas indvirkning på lokalsamfund*.

³ Europol (2024), *Decoding the EU's most threatening criminal networks*.

⁴ UNODC, *World Drug Report* (2025).

⁵ EUDA (2025), *Den europæiske narkotikarapport 2025. Tendenser og udvikling*.

⁶ Europa-Kommissionens (2024) *Eurobarometer-undersøgelse om narkotikas indvirkning på lokalsamfund*.

vej frem, der har til formål at **værne om borgernes trivsel, styrke folkesundheden og sikre borgernes sikkerhed** og samtidig fremme **tværfaglige tilgange til at forebygge skader, styrke modstandsdygtige og velfungerende samfund og beskytte miljøet**. Det er en strategi, der vil styrke **EU's beredskab og indsats over for nuværende og fremtidige narkotikarelaterede udfordringer**.

NARKOTIKASTRATEGIENS RAMMER: MÅL OG VEJLEDENDE PRINCIPPER

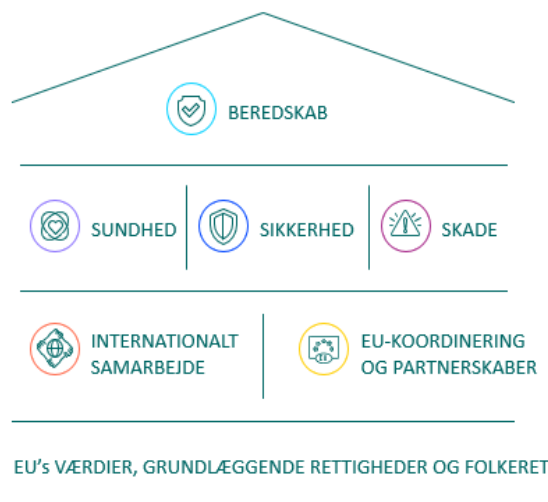
Strategien, der bekræfter EU's engagement i en **afbalanceret og tværfaglig tilgang**, har til formål at begrænse stofbrug og bekæmpe organiseret kriminalitet ved at styrke sundhedsmæssige, sociale og sikkerhedsmæssige foranstaltninger, der er baseret på **videnskabelig evidens**. Organiserede kriminelle grupper udnytter juridiske huller og politiske variationer, samtidig med at **narkotikamiljøet** er i hastig forandring. Strategien lægger derfor op til en **integreret tilgang** til narkotikapolitik og opfordrer til koordinering på EU-plan samt på nationalt, regionalt og lokalt plan. Den sammenfletter sikkerhedsmæssige, sundhedsmæssige og sociale indsatser for at beskytte mod potentielle narkotikakriser og sikre, at borgere og lokalsamfund beskyttes, og at skaderne mindskes.

Strategien fremmer et omfattende samarbejde mellem interessenter gennem en **tilgang, der omfatter hele samfundet**, styrker sektor- og partnersamarbejdet og aktivt inddrager civilsamfundet.

Strategien understøtter en **koordineret international indsats** i samarbejde med globale partnere i erkendelse af den indbyrdes forbundne karakter af narkotikaproduktion, -handel og -forbrug og i erkendelse af, at den grænseoverskridende karakter af de udfordringer, der er knyttet til narkotikasituationen. Formålet med strategien er at forme narkotikapolitikken på EU-plan og på **nationalt** plan og at informere om EU's engagement på **internationalt** plan.

Det hviler på **fem søjler**, der har til formål at:

- 1) **styrke EU's og medlemsstaternes beredskab med henblik på at foregribe og reagere på** narkotikarelaterede sundheds- og sikkerhedstrusler
- 2) **beskytte folkesundheden** via en evidensbaserede forebyggende tilgang og behandling
- 3) **forbedre sikkerheden og beskytte samfundet** ved at bekæmpe produktion og handel med narkotika og kriminel infiltration
- 4) **imødegå narkotikarelaterede skader** for at beskytte enkeltpersoner og samfundet med foranstaltninger, der både tager hånd om den enkeltes sundhed og om sociale og miljømæssige skader
- 5) **opbygge stærke partnerskaber** for at håndtere narkotikasituationen, især med tredjelande og regioner.

Strategien er **forankret i EU's værdier⁷ og de grundlæggende rettigheder, som er sikret med Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder⁸**. Den er baseret på folkeretten, især internationale konventioner om narkotikakontrol samt De Forenede Nationers pagt, og den gennemføres i overensstemmelse med international menneskerettighedslovgivning. Den er i overensstemmelse med globale forpligtelser såsom slutdokumentet fra De Forenede Nationers Generalforsamlings særlige samling i 2016⁹, ministererklæringen fra 2019¹⁰, erklæringen på højt plan om midtvejsevalueringen i 2024¹¹ og FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling¹².

Strategien bygger på evalueringen af EU's narkotikastrategi og -handlingsplan for 2021-2025¹³, som fremhævede dens værdi og samtidig understregede behovet for en resultatorienteret tilgang. Den bygger på den overvågning af narkotikasituationen, som de relevante EU-agenturer foretager, især Den Europæiske Unions Narkotikaagentur (EUDA), der er almindeligt anerkendt som et knudepunkt for videnskabelig ekspertise inden for narkotikarelaterede spørgsmål og har fået en ny central rolle med hensyn til at styrke Unionens beredskab gennem sit styrkede mandat¹⁴, samt Europol, som leverer solide efterretningsbaserede analyser til støtte for de retshåndhavende myndigheders indsats. Strategien omfatter væsentlige bidrag fra den løbende dialog med medlemsstaterne og særlige workshoper i Rådets forberedende organ med ansvar for narkotikapolitik samt værdifuldt input fra civilsamfundsgrupper som f.eks. civilsamfundsforummet om narkotika. Strategien er et vigtigt resultat af den europæiske strategi for indre sikkerhed (ProtectEU)¹⁵, og den er i overensstemmelse med EU-strategien for en

---

⁷ Navnlig dem, der er fastsat i artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union.

⁸ Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (EUT C 326 af 26.10.2012, s. 391).

⁹ Slutdokument fra FN's Generalforsamlings særlige samling (UNGASS) i 2016 om verdens narkotikaproblem, "Our joint commitment to effectively addressing and countering the world drug problem" (vores fælles tilsagn om at tackle og imødegå det verdensomspændende narkotikaproblem på effektiv vis).

¹⁰ Ministererklæring fra 2019 om at styrke vores indsats på nationalt, regionalt og internationalt plan for at fremskynde gennemførelsen af vores fælles tilsagn om at tackle og imødegå det globale narkotikaproblem.

¹¹ Erklæring på højt plan fra De Forenede Nationers Narkotikakommission om midtvejsevalueringen i 2024 som opfølgning på ministererklæringen fra 2019.

¹² FN's Generalforsamling, UN General Assembly, Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development, A/RES/70/1, 21. oktober 2015.

¹³ Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene – Sammenfatning af evalueringen af EU's narkotikastrategi 2021-2025 og EU's narkotikahandlingsplan 2021-2025 (SWD (2025) 188 final); Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene – Evaluering af EU's narkotikastrategi 2021-2025 og EU's narkotikahandlingsplan 2021-2025 (SWD (2025) 187 final).

¹⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_23_1936

¹⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – *ProtectEU: en EU-strategi for indre sikkerhed* (COM(2025) 148 final).

beredskabsunion¹⁶, den europæiske sundhedsunion¹⁷, herunder den styrkede EU-ramme for sundhedssikkerhed¹⁸, samt Kommissionens forslag om nye regler om narkotikaprækursorer¹⁹.

Kommissionen, der noterer sig resultaterne af evalueringen, hvori behovet for at foreslå en **operationel indsats** i forhold til narkotikasituationen blev fremhævet, supplerer strategien med en særlig **EU-handlingsplan for bekæmpelse af narkotikahandel** for at optrevle de organiserede kriminelle netværk bag narkotikahandel ved at gå efter deres ruter og kriminelle metoder. Handlingsplanen, der bygger på de prioriteter, der er identificeret i strategien, skitserer presserende konkrete foranstaltninger, der skal gennemføres på EU-niveau mellem 2026 og 2030. Denne handlingsplan omfatter 19 operationelle foranstaltninger, der primært vil opfylde det strategiske tilsagn om at styrke EU's sikkerhed, men også om at forbedre beredskabet, imødegå den skade, der forårsages gennem rekruttering af unge, og opbygge stærke partnerskaber for at bekæmpe narkotikahandel.

I. FORBEDRING AF BEREDSKAB OG INDSATS

Dynamikken i udbuddet af og efterspørgslen efter ulovlige stoffer udvikler sig hurtigt, drevet af indflydelsesrige globale kriminelle netværk og intensiveret af den geopolitiske og teknologiske udvikling²⁰. Nye psykoaktive stoffer, der potentielt er mere giftige og vanedannende, dukker hurtigt op, hvilket øger risikoen for forgiftning og narkotikarelaterede dødsfald. Det er afgørende at styrke Europas beredskab på sundheds-, social- og sikkerhedsområdet i relation til narkotika.

Strategisk prioritet nr. 1: Styrkelse af EU's beredskab til imødegåelse af narkotikarelaterede trusler

EU skal intensivere overvågningen af narkotikasituationen i EU og ajourføre sine systemer og netværk for dataindsamling, analyse og formidling for bedre at kunne forudse og reagere på nye narkotikaudfordringer, herunder gennem beredskabsforanstaltninger og andre evidensbaserede tiltag.

1.1. Styrkelse af risikobevindstthed og EU's fremadskuende tilgang

EU's situationsbevidsthed betyder, at dets evne til hurtigt at analysere og udveksle data om nye tendenser forbedres. EUDA stiller vigtige værktøjer til rådighed, såsom det europæiske netværk af kriminaltekniske og toksikologiske laboratorier, som skal udbredes på effektiv vis for at styrke EU's beredskab.

¹⁶ Fælles meddelelse til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – *Om EU-strategien for en beredskabsunion* (JOIN(2025) 130 final).

¹⁷ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – *Den europæiske sundhedsunion: En fælles indsats for menneskers sundhed* (COM(2024) 206 final).

¹⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2371 af 23. november 2022 om alvorlige grænseoverskridende sundhedstrusler og om ophævelse af afgørelse nr. 1082/2013/EU (EØS-relevant tekst) (EUT L 314 af 6.12.2022, s. 26).

¹⁹ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om overvågning og kontrol af narkotikaprækursorer og om ophævelse af forordning (EF) nr. 273/2004 og (EF) nr. 111/2005 (COM(2025) 747 final).

²⁰ Europol (2025), *European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment – The changing DNA of serious and organised crime*.

EU-agenturerne, navnlig EUDA og Europol, bør **forbedre rettidigheden af overvågningen af narkotikasituationen på EU-plan** i tæt samarbejde med medlemsstaterne. EUDA vil bistå medlemsstaterne med at forbedre den ensartede dataindsamling ved hjælp af forskellige kilder såsom EU's statistiske kontor (Eurostat), geospatiale efterretningsværktøjer og data fra Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC). EUDA vil anvende innovative tilgange til at identificere tidlige signaler, der peger på ændringer i narkotikasituationen, på grundlag af dets eksisterende analyser af data fra hasteindlæggelser, sprøjterester eller kommunalt spildevand.

I betragtning af den hurtige og kontinuerlige fremkomst af nye stoffer er det afgørende at have adgang til **hurtig udveksling af oplysninger i hele EU**. EUDA vil på denne baggrund opgradere EU's system for tidlig varsling for hurtigt at identificere nye psykoaktive stoffer, overvåge deres sammensætning og styrke, vurdere den skade, de forårsager, og give medlemsstaterne disse oplysninger på systematisk vis. Det europæiske netværk af kriminaltekniske og toksikologiske laboratorier vil støtte denne informationsudveksling og stille specialiseret EU-ekspertise til rådighed. Hvis der i visse tilfælde opstår en alvorlig grænseoverskridende sundhedstrussel, skal medlemsstaternes myndigheder eller Kommissionen desuden give en varsling i systemet for tidlig varsling og reaktion²¹ for at sikre, at der reageres mere effektivt.

Endelig bør EU og medlemsstaterne styrke deres **fremsynskapacitet** ved at udnytte nye og eksisterende datasystemer. Dette vil bidrage til at foregribe udviklingen på mellemlang og lang sigt inden for tendenser på narkotikaområdet, såsom digitaliseringens indvirkning, risici for unge og den stigende udbredelse af syntetiske stoffer. EUDA vil styrke sine horisontafsøgnings- og fremsynsaktiviteter for at identificere mangler på narkotikamarkedene, herunder digitaliseringens indvirkning, potentielle konsekvenser af nye syntetiske stoffer og udfordringer som følge af politiske ændringer.

1.2. Styrkelse af EU's reaktionskapacitet

EU skal være bedre rustet til at reagere på nye narkotikarelaterede trusler. EUDA vil i den forbindelse **udarbejde trusselsvurderinger af nye narkotikarelaterede sundheds- og sikkerhedstrusler** i samarbejde med nationale eksperter. Vurderingerne vil omfatte klare reaktionsmuligheder, der kan bidrage til at afbøde truslerne på både nationalt plan og EU-plan²². EU's beredskab skal dække stigningen i nye kraftigt virkende syntetiske stoffer. EUDA vil derfor iværksætte en trusselsvurdering for meget kraftige syntetiske opioider i Europa.

Som led i Unionens forebyggelses-, beredskabs- og indsatsplan for sundhedskriser²³ bør medlemsstaterne som supplement til EU's indsats udvikle **ationale beredskabs- og indsatsforanstaltninger**. Medlemsstaterne bør sikre, at deres systemer kan foregribe, forebygge

---

²¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2371 af 23. november 2022 om alvorlige grænseoverskridende sundhedstrusler og om ophævelse af afgørelse nr. 1082/2013/EU (EUT L 314 af 6.12.2022, s. 26).

²² I synergi med vurderingen af forebyggelses-, beredskabs- og indsatsplanlægning i henhold til artikel 8 i forordning (EU) 2022/2371 om alvorlige grænseoverskridende sundhedstrusler.

²³ Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der introducerer Unionens forebyggelses-, beredskabs- og indsatsplan for sundhedskriser (SWD (2025) 393 final).

og afbøde trusler, herunder ved hurtigt at indsætte medicinske modforanstaltninger og skadesreducerende forsyninger.

EUDA vil også udsende målrettede hurtige sundheds- og sikkerhedsadvarsler om alvorlige narkotikarelaterede risici, såsom kraftigt virkende syntetiske stoffer, gennem **det europæiske narkotikavarslingssystem**²⁴. Dette varslingssystem vil bidrage til effektiv og rettidig kommunikation om risici gennem opkobling til de nationale varslingssystemer og nå direkte ud til sundhedspersonale og retshåndhævende myndigheder.

1.3. Sammenlægning af forskningsindsatsen

Indsatsen på EU-plan og nationalt plan bør være rettet mod at få bedre indsigt i huller i forskningen vedrørende narkotikarelateret adfærd, behandlingsmuligheder, blandingsmisbrug, psykiske lidelser og de samfundsmæssige konsekvenser af narkotikahandel. EU tilstræber at lette **videndeling og fastsætte forskningsprioriteter** gennem forskningsdialoger²⁵. EUDA vil oprette en narkotikarelateret forskningsdatabase og et vidensfællesskab, der samler politiske beslutningstagere, videnskabsfolk, civilsamfundet og eksperter på området for at bygge bro over væsentlige videnskløfter. For at fremme innovation i sikkerhedsindustrien, som direkte gavner de retshåndhævende myndigheder, vil Europa-Kommissionen kortlægge de retshåndhævende myndigheders presserende teknologiske og operationelle behov for at bekæmpe organiseret kriminalitet, herunder narkotikahandel.

Innovation har fortsat afgørende betydning, for at man kan imødegå nye sundheds- og sikkerhedstrusler fra narkotika, såsom nye psykoaktive stoffer og nye former for brug, herunder vaping. EU og medlemsstaterne bør sikre tilstrækkelig finansiering til innovation gennem udnyttelse af nye teknologier og kunstig intelligens, så detektionsteknologier, der omfatter kunstig intelligens, kan forbedres til hurtigt at identificere prækursorer ved EU's grænser og bistå de retshåndhævende myndigheder med at bekæmpe narkotikaproduktion. Kommissionen vil koordinere formidlingen af innovative praksisser til aktører i narkotikasektoren med støtte fra Europol og EUDA. Innovative værktøjer til **at kortlægge produktionsområder i landdistrikterne, smuglingsruter og miljørisikoområder skal opskaleres** for at styrke efterretningsbilledet. Der bør stilles uddannelse til rådighed for at forbedre de retshåndhævende myndigheders tekniske færdigheder suppleret med løbende forskning for at forbedre efterretningsbilledet og sikre en bred forståelse af og en effektiv reaktion på narkotikarelaterede udfordringer.

Kommissionen vil styrke forskningen gennem EU's programmer til finansiering af forskning og innovation for at forstå lidelser og adfærdsmønstre forbundet med stofbrug, samtidig med at der arbejdes for innovative behandlingsformer i forbindelse med brug af stimulerende stoffer og sikker anvendelse af opioider og psykoaktive stoffer til medicinske formål. Det er afgørende at fremme digitale værktøjer og sundhedsapplikationer for at optimere sundheds- og socialsystemet.

---

²⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/1322 af 27. juni 2023 om Den Europæiske Unions Narkotikaagentur (EUDA) og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1920/2006 (EUT L 166 af 30.6.2023, s. 6, artikel 13).

²⁵ Årlig udveksling om narkotikarelateret forskning inden for rammerne af Den Horisontale Narkotikagrube for at styrke forbindelserne mellem politik og forskning samt samarbejdet på EU-plan, der er oprettet på baggrund af Rådets konklusioner fra december 2009 om styrkelse af EU's forskningskapacitet med hensyn til ulovlig narkotika, 17177/09.

Det europæiske sundhedsdataområde vil i denne sammenhæng give sikker adgang til elektroniske sundhedsdata på tværs af medlemsstaterne og støtte forskning, innovation og udformning af offentlig politik vedrørende narkotikarelaterede sundhedstendenser og behandlingsresultater og virkningen af nye psykoaktive stoffer²⁶.

Centrale prioriteter

Kommissionen og medlemsstaterne bør, med støtte fra relevante EU-agenturer:

- fremme videndeling og identificering af forskningsprioriteter via forskningsdialoger
- koordinere driftsstøtte og formidling af innovative praksisser og løsninger til relevante aktører i narkotikasektoren.

EUDA vil i overensstemmelse med sit udvidede mandat:

- opgradere EU's system for tidlig varsling for hurtigt og systematisk at identificere nye psykoaktive stoffer og formidle disse oplysninger til medlemsstaterne
- gennemføre et europæisk narkotikavarslingsystem til udsendelse af målrettede, hurtige sundheds- og sikkerhedsadvarsler om alvorlige narkotikarelaterede risici
- udarbejde trusselsvurderinger af nye narkotikarelaterede sundheds- og sikkerhedstrusler og udføre en særlig trusselsvurdering af meget kraftige syntetiske opioider i Europa
- forbedre den rettidige overvågning af narkotikasituationen ved at øge dataindsamlingen i hele EU, navnlig på grundlag af hurtig rapportering fra de nationale Reitox-kontaktpunkter²⁷.

Medlemsstaterne opfordres til at:

- udvikle nationale beredskabs- og indsatsforanstaltninger med tiltag til at foregribe og afbøde nye narkotikarelaterede trusler.

II. BESKYTTELSE AF FOLKESUNDHEDEN

Folkesundheden påvirkes i høj grad af den stigende tilgængelighed og brug af forskellige og kraftigt virkende ulovlige stoffer. **Det er derfor fortsat et af hovedmålene med EU's indsats mod misbrug af ulovlige stoffer at reducere efterspørgslen.** Der er i forbindelse med indsatsen for at mindske skaderne en bred vifte af foranstaltninger, som skal samordnes for at opfylde tre hovedmål: mindske stofbrugen, stille behandling til rådighed for alle og støtte restitution og social reintegrations af personer med lidelser knyttet til narkotikamisbrug.

²⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2025/327 af 11. februar 2025 om det europæiske sundhedsdataområde og om ændring af direktiv 2011/24/EU og forordning (EU) 2024/2847 (EUT L, 2025/327, 5.3.2025).

²⁷ Det Europæiske Informationsnet for Narkotika og Narkotikamisbrug (Reitox)

Strategisk prioritet nr. 2: Indførelse af evidensbaseret forebyggelse og risikobevindshed

EU bør aktivt engagere sig i at forebygge og nedbringe stofbrug gennem implementering og udvidelse af robuste forebyggelses- og oplysningsaktiviteter på tværs af medlemsstaterne og samtidig opskalere en evidensbaseret og effektiv sundhedsindsats.

2.1. Styrkelse af effektive forebyggelsesaktiviteter

Evidensbaseret forebyggelse bør være et centralt element i EU's folkesundhedstilgang for at mindske risikoen for stofafhængighed og stofrelaterede skader. Medlemsstaterne bør derfor **intensivere de universelle forebyggelsesaktiviteter**. Programmer møntet på tidlig forebyggelse bør opbygge modstandsdygtighed, øge sundhedskompetencer og fremme livsfærdigheder og en sund livsstil. Der bør gennemføres **miljøforebyggelsesaktiviteter** med henblik på at reducere menneskers eksponering for narkotikamisbrug og -afhængighed²⁸. Narkotikaforebyggelse bør integreres med indsatser, der imødegår andre centrale sundhedsfaktorer såsom tobaksforbrug og skadeligt alkoholforbrug, så borgernes modstandsdygtighed styrkes markant gennem brede sundhedsfremmende initiativer

Kommissionen vil intensivere sit arbejde med forebyggende sundhedsydelse gennem initiativer vedrørende hjerte-kar-sygdomme og mental sundhed inden for rammerne af Healthier Together – EU's rammeprogram for ikke-overførbare sygdomme²⁹. Denne tilgang hjælper med at reducere stofbrug og styrke den mentale sundheds modstandsdygtighed over for misbrugsrelaterede lidelser. Kommissionen støtter medlemsstaterne med en samlet tilgang til mental sundhed gennem en særlig meddelelse³⁰, der fokuserer på sårbare grupper og uligheder på sundhedsområdet. Blandt de vigtigste initiativer kan nævnes kapacitetsopbygning for medlemsstaterne i samarbejde med Verdenssundhedsorganisationen (WHO)³¹ og oprettelsen af EU PROMENS³², et uddannelses- og udvekslingsprogram om mental sundhed, der går ud på at støtte sårbare grupper.

Samtidig skal vi give borgernes en bedre forståelse af de sundheds- og sikkerhedsrisici, der er forbundet med stofbrug samt produktion af og handel med narkotika. Et forhold, der giver anledning til alvorlig bekymring, er den stigende brug af stimulanser som kokain, hvilket ikke kun udgør en betydelig udfordring for folkesundheden, herunder langsigtede sundhedsrisici³³, men som også giver anledning til sikkerhedsmæssige bekymringer i forbindelse med vold og kriminalitet forbundet med kokainmarkedet³⁴. EU bør derfor fremme evidensbaseret oplysningsvirksomhed. For at løse disse problemer på en mere effektiv måde vil EUDA hjælpe medlemsstaterne med at **udvikle effektive oplysningsaktiviteter** rettet mod prioriterede områder, herunder kokainbrug og nye kraftigt virkende syntetiske stoffer.

²⁸ Miljøinterventioner er lovgivningsmæssige, økonomiske og fysiske foranstaltninger, der har til formål at ændre den kulturelle, sociale, fysiske og økonomiske kontekst, hvor folk træffer beslutninger (om stofbrug) og understøtter sundere valg.

²⁹ [Healthier together – EU non-communicable diseases initiative – Public Health](#).

³⁰ [Mental sundhed – Folkesundhed – Europa-Kommissionen](#)

³¹ [who.int/europe/activities/partnering-with-the-european-union-\(eu\)-to-tackle-mental-health-challenges](#)

³² [EU-PROMENS Project Page – EU-PROMENS](#)

³³ EUDA (2025), *Den europæiske narkotikarapport 2025. Tendenser og udvikling*.

³⁴ EUDA og Europol (2024). *EU Drug Markets Analysis: Key insights for policy and practice*.

Derudover bør medlemsstaterne fokusere på at skabe og fremme **målrettede forebyggende foranstaltninger**, der er specifikt udformet til grupper, som er særligt sårbare over for eksponering for ulovlige stoffer. Disse omfatter unge, der er i fare for at eksperimentere med eller allerede eksperimenterer med narkotika, samt personer med akutte og kroniske psykiske lidelser. Målrettede forebyggelsesaktiviteter bør være videnskabsbaserede og tilpasset specifikke socioøkonomiske og kulturelle sammenhænge og gennemføres i forskellige sammenhænge, f.eks. i forbindelse med skoler, sportsaktiviteter, natteliv, internet og sociale medieplatforme samt i fængsler.

2.2. Formidling af dokumentation for effektive forebyggelsesaktiviteter

EU bør fremme gennemførelsen af **evidensbaserede oplysnings- og forebyggelsesprogrammer**, overvåge nye interventioner, gennemgå deres effektivitet og formidle bedste praksis.

Gennemførelsen af eksisterende **kvalitetsstandarder** for forebyggelse bør styrkes på tværs af medlemsstaterne. Minimumskvalitetsstandarderne for efterspørgselsreduktion, de europæiske kvalitetsstandarder for narkotikaforebyggelse, FN's Kontor for Narkotika og Kriminalitetsbekæmpelse (UNODC), WHO's internationale standarder for forebyggelse af stofbrug og de europæiske forebyggelseslæseplaner giver praktisk vejledning til effektiv forebyggelse. Den nationale indsats bør styrkes for at forbedre kvaliteten af forebyggelses-, behandlings- og plejeaktiviteter ved at udvikle uddannelsesmoduler for praktikere, sundhedspersonale, socialarbejdere, retshåndhævende myndigheder og beslutningstagere.

Strategisk prioritet 3 Forbedret behandling, restitution og reintegration

Medlemsstaterne bør sikre, at personer, der bruger narkotika, har adgang til sundheds- og socialpleje ved at tilbyde økonomisk overkommelig behandling, der er tilpasset aktiviteter knyttet til reintegration og social inklusion.

3.1. Nem adgang til frivillige, integrerede og tilpassede behandlingsmuligheder

Folk, der bruger stoffer, skal have nem og rettidig **adgang til økonomisk overkommelig og tilpasset behandling** i overensstemmelse med retten til pleje som fastlagt i den europæiske søjle for sociale rettigheder³⁵. Der er en række ulovlige stoffer i omløb, og utilstrækkelig adgang til og anvendelse af behandling har en negativ indvirkning på sundheden.

Som følge heraf bør de nationale og regionale sundhedssystemer bestræbe sig på at forbedre deres evne til at levere effektive menneskecentrerede behandlings- og restitutionstjenester for misbrugsrelaterede lidelser i hele Europa, herunder i mindre udviklede regioner, landdistrikter og fjerntliggende områder samt EU's yderste regioner. I erkendelse af, at den enkeltes behov varierer, opfordres medlemsstaterne til at frembyde en **bred vifte af evidensbaserede behandlingsmuligheder** inden for et sammenhængende plejetilbud. Dette omfatter integrerede tjenester for personer, der er udsat for blandingsmisbrug, og personer, der både har stofmisbrug og psykiske lidelser³⁶. Der er behov for yderligere behandlingsmuligheder for at imødegå brugen af stimulerende stoffer såsom kokain. Integrerede

³⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – En europæisk søjle for sociale rettigheder (COM(2017) 0250 final).

³⁶ Rådets konklusioner fra december 2023 om personer med lidelser på grund af stofbrug, som forekommer samtidig med andre psykiske lidelser, 16112/23.

stofbehandlingstjenester bør kombinere sundhedstjenester, sociale tjenester og, hvor det er relevant, retshåndhævende tjenester i lyset af den indbyrdes sammenhæng mellem sundhed, social velfærd og sikkerhed.

Medlemsstaterne bør desuden øge narkotikarelateret forebyggelse, behandling og pleje i fængsler for at imødegå den højere forekomst af stofbrug i fængselsmiljøer sammenlignet med den almene befolkning. Behandling, rehabilitering og restitution skal fortsætte, både under fængsling og efter løsladelse.

Adgangen til behandling i Europa bør være **frivillig** og af høj kvalitet. Medlemsstaterne bør **forbedre kvaliteten af den leverede behandling**, så de kan inddrage den seneste videnskabelige dokumentation og de skiftende samfundsmæssige behov. Medlemsstaterne opfordres derfor til at ajourføre og gennemføre de minimumskvalitetsstandarder for begrænsning af narkotikaefterspørgslen, som Rådet vedtog i 2015³⁷, og engagere sig med civilsamfundsorganisationer og peergrupper. EUDA vil støtte disse bestræbelser ved at vurdere interventionernes kvalitet på nationalt, regionalt og lokalt plan (EU-Quality) og udvikle en **omfattende EU-dækkende vejledning om kvalitetsstandarder**.

3.2. Fremme af reintegration og social inklusion

Stofbehandlingstjenester bør suppleres med aktiviteter, der fremmer restitution og social reintegration og understøtter en samfundsdekkende tilgang. For at forhindre, at folk falder ud af systemet, er det afgørende at fremme et aktivt samarbejde mellem sundheds-, social-, beskæftigelses-, ungdoms- og skadesreduktionstjenester.

Stofbrug kan både være en følge af og en årsag til social udstødelse. Medlemsstaterne skal forbedre **reintegrationen af personer** med misbrugsrelaterede lidelser i lokalsamfundet og på arbejdsmarkedet. Dette hjælper med at reducere stofbrug og risikoen for tilbagefald efter behandling. For at bidrage til denne indsats vil Kommissionen fremme den socioøkonomiske integration af personer i sårbare situationer, herunder personer, der bruger narkotika, gennem EU's nuværende og fremtidige udgiftsinstrumenter såsom Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) eller de foreslåede nationale og regionale partnerskabsplaner efter 2028.

Sociale foranstaltninger kan også gøre en reel forskel for personer, der bruger narkotika, især for dem, der også er i risiko for fattigdom, social udstødelse eller hjemløshed. Medlemsstaterne opfordres til at **gennemføre sociale støtteforanstaltninger rettet mod personer, der bruger narkotika**, herunder via lokalsamfunds- og peerledede projekter i forbindelse med restitution, bolig, mental sundhedspleje og jobmuligheder. Kommissionen vil styrke foranstaltninger beregnet på at tackle de mange dimensioner og strukturelle årsager til udstødelse og styrke adgangen til sociale tjenester og støttetjenester, også i forbindelse med den kommende EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom. Kommissionen vil desuden i forbindelse med **den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed** fastlægge behovene hos sårbare grupper, herunder personer, der bruger narkotika, og bekæmpe hjemløshed i alle politikker.

---

³⁷ Rådets konklusioner fra september 2018 om gennemførelse af EU's narkotikahandlingsplan 2013-2016 vedrørende minimumskvalitetsstandarder inden for begrænsning af narkotikaefterspørgslen i Den Europæiske Union (11985/15).

Det er helt afgørende at integrere sikkerheds- og socialpolitikker. Alternativer til varetægtsfængsling³⁸ og tvangssanktioner³⁹ kan bidrage til den socioøkonomiske reintegration af personer med narkotikarelaterede lovovertrædelser, hjælpe med at reducere tilbagefald, mindske stigmatisering og potentielt sænke retsomkostningerne, samtidig med at sikkerheden forbedres. Medlemsstaterne bør **styrke og udbygge tilgængeligheden af sådanne alternativer** for at skabe bedre sammenhæng mellem strafferetlige, sociale og sundhedsmæssige systemer, navnlig for unge.

EUDA vil lancere en ny læringsplatform – PLATO 2.0 – hvorunder udvidede og skræddersyede e-læringsmuligheder om social reintegration vil blive gjort tilgængelige for at formidle videnskabelig evidens og bedste praksis til en større kreds af fagfolk.

Centrale prioriteter

Kommissionen vil:

- **intensivere indsatsen inden for forebyggende sundhed ved at iværksætte initiativet "Healthier Together" – EU's initiativ vedrørende ikke-overførbare sygdomme**
- **videreføre sine flagskibsinitiativer under meddelelsen om en samlet tilgang til mental sundhed.**

EUDA vil:

- **støtte medlemsstaterne i udformningen af effektive oplysningsaktiviteter om virkningerne af stofbrug og narkotikahandel**
- **udvikle og fremme omfattende EU-dækkende vejledninger om minimumskvalitetsstandarder og rådgive medlemsstaterne om gennemførelse af effektiv forebyggelse og behandling.**

Medlemsstaterne opfordres til at:

- **intensivere den universelle og miljømæssige sundhedsforebyggelse samt udvikle og gennemføre evidensbaserede forebyggelsesaktiviteter, der er særligt udformet til sårbare grupper og unge**
- **øge tilgængeligheden af evidensbaserede behandlingsmuligheder, der indgår i et sammenhængende behandlingsforløb, og imødegå øget brug af stimulerende stoffer**
- **fremme integrationen af personer, der bruger narkotika, gennem sociale støtteforanstaltninger samt styrke og udvide tilgængeligheden af alternativer til varetægtsfængsling og tvangssanktioner for lovovertrædelser i forbindelse med narkotika.**

³⁸ Kommissionens henstilling (EU) 2023/681 af 8. december 2022 om proceduremæssige rettigheder for mistænkte og tiltalte, der er varetægtsfængslet, og om materielle forhold under frihedsberøvelsen (EUT L 86 af 24.3.2023, s. 44).

³⁹ Alternativer til tvangsforanstaltninger defineres som foranstaltninger, der har et vist element af rehabilitering, eller som ikke indebærer indgriben (f.eks. beslutninger om ikke at sigte eller retsforfølge), og foranstaltninger, som anvendes i stedet for fængsel eller anden straf (f.eks. en betinget dom med stofbehandling).

III. FORBEDRING AF SIKKERHEDEN OG BESKYTTELSE AF SAMFUNDET

Narkotikanet opererer globalt og medfører vold, korruption og infiltration af den lovlige økonomi og øver skade på samfundet. Narkotikanet bringer hidtil usete mængder kokain og andre ulovlige stoffer ind i EU. Det er afgørende at forebygge og bekæmpe kriminalitet i forbindelse med narkotika for at komme kriminelle netværk til livs, standse narkotikaruter og optrevle narkotikaproduktionsfaciliteter.

Strategien udgør en omfattende ramme for håndtering af narkotikasituationen med fokus på centrale spørgsmål vedrørende narkotikahandel. Den suppleres af en særlig handlingsplan, der fastlægger specifikke prioriterede foranstaltninger, som kræver yderligere udvikling eller øget indsats. Handlingsplanen har til formål at øge sikkerheden som reaktion på den nuværende narkotikasituation og kan suppleres med yderligere foranstaltninger afhængigt af, hvordan situationen udvikler sig.

Strategisk prioritet nr. 4: Styrkelse af samarbejdet mellem retshåndhævende og judicielle myndigheder

EU vil intensivere sine bestræbelser på at optrevle højrisiko-kriminelle netværk, der bidrager til at sprede ulovlige stoffer overalt i EU. Dette indebærer forslag om strengere regler for bekæmpelse af organiseret kriminalitet, styrkelse af de retshåndhævende og retslige myndigheders kapacitet til at udføre efterforskning og retsforfølgning, inddrivelse af udbytte fra kriminelle aktiviteter og bekæmpelse af kriminelle operationer i fængselsystemerne.

4.1. En effektiv retlig ramme mod narkotikahandel

Kommissionen vil i 2026 foreslå **reviderede regler mod organiseret kriminalitet**, hvilket vil øge mulighederne for at optrevle de organiserede kriminelle netværk bag narkotikahandel. Derudover vil den evaluere rammeafgørelsen om narkotikahandel⁴⁰ for at vurdere, om den fortsat er egnet til formålet, og navnlig vurdere dens bidrag til et effektivt grænseoverskridende samarbejde. Kommissionen vil også vurdere behovet for at styrke den europæiske efterforskningskendelse for at forbedre den grænseoverskridende indsamling af bevismateriale i straffesager.

4.2. Styrkelse af retshåndhævende og judicielle myndigheders kapacitet

Det er udfordrende at efterforske organiseret kriminalitet og narkotikahandel i det nuværende kriminelle landskab. En effektiv bekæmpelse af disse netværk kræver en koordineret indsats fra de retshåndhævende og retslige myndigheders side understøttet af et robust grænseoverskridende samarbejde og informationsudveksling. Retshåndhævende og retslige myndigheder skal i takt med, at de kriminelle netværk bliver mere sofistikerede, tilpasse sig ved at anvende nye teknologier og kunstig intelligens. Medlemsstaterne bør prioritere at styrke disse myndigheders kapacitet til effektivt at opdage, efterforske og retsforfølge narkotikahandel ved hjælp af forbedrede retlige og operationelle værktøjer.

⁴⁰ Rådets rammeafgørelse 2004/757/RIA af 25. oktober 2004 om fastsættelse af mindsteregler for gerningsindholdet i straffbare handlinger i forbindelse med ulovlig narkotikahandel og straffene herfor (EUT L 335 af 11.11.2004, s. 8).

Den **styrkede europæiske tværfaglige platform mod kriminalitetstrusler (EMPACT)** vil styrke det operationelle grænseoverskridende samarbejde. Den nye EMPACT-cyklus har identificeret centrale prioriteter for bekæmpelse af narkotikahandel og for at identificere og optrevle de mest truende kriminelle netværk⁴¹.

EU-agenturer og -organer vil støtte de nationale myndigheder i kampen mod narkotikahandel. Europols aktiviteter vedrørende narkotikahandel udgør en ramme for operationelt samarbejde. Dets mandat vil blive styrket som bebudet i ProtectEU-strategien for indre sikkerhed, hvilket vil give øget støtte til medlemsstaterne til bekæmpelse af narkotikahandel. Eurojust støtter de nationale retlige myndigheder i deres indsats for på effektiv vis at retsforfølge narkotikanet. Dets styrkede mandat vil også bidrage til bekæmpelsen af narkotikahandel ved at øge Eurojusts evne til at støtte efterforskning og retsforfølgning af narkotikarelaterede lovovertrædelser. Den nye EU-toldmyndighed og EU-tolldatacentret vil gøre toldmyndighederne bedre rustet til at foretage risikoanalyser på EU-plan og yderligere forbedre samarbejdet mellem toldmyndighederne og andre retshåndhævende organer.

EUDA's ajourførte mandat øger agenturets kapacitet til at overvåge udviklingen på narkotikamarkedet og levere evidensbaserede svar for at imødegå denne udvikling. CEPOL, Den Europæiske Unions Agentur for Uddannelse inden for Retshåndhævelse, vil øge sin støtte til medlemsstaterne gennem kapacitetsopbygning og uddannelse. Den planlagte styrkelse af Frontex – Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning – vil give agenturet avanceret overvågningsteknologi og situationsbevidsthedsværktøjer. Dette vil styrke Frontex' kapacitet til at opdage, forebygge og bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet ved de ydre grænser, herunder narkotikahandel. Der bør udvikles yderligere synergier med programmerne for sikker konnektivitet og EU's rumprogrammer for at styrke Frontex' kapacitet inden for sikker kommunikation, robust positionering, navigation og timing samt jordobservation.

4.3. Følg pengene for at bekæmpe kriminelle organisationer

Det er afgørende at følge pengestrømmene for at bekæmpe organiseret kriminalitet og narkotikanet. I 2024 styrkede EU den retlige ramme for bekæmpelse af hvidvask af penge⁴² og for inddrivelse og konfiskation af aktiver, hvilket understreger vigtigheden af at udføre finansielle efterforskninger for at optrevle kriminelle organisationer. Medlemsstaterne bør indarbejde de skærpede regler **om inddrivelse og konfiskation af aktiver**⁴³ i national ret hurtigst muligt og udnytte dem fuldt ud.

EU og medlemsstaterne bør intensivere indsatsen for at afsløre og forebygge kriminel **infiltration i lovlige virksomheder** ved at anvende den administrative tilgang for at beskytte lokalsamfund og lovlige virksomheder⁴⁴. EU skal undersøge innovative metoder til at afdække hvidvask af penge og spore udbytte fra organiseret kriminalitet for at spore og beslaglægge udbytte fra organiseret

---

⁴¹ Rådets konklusioner fra juni 2025 om styrkelse af EMPACT og om EU's kriminalitetsprioriteter med henblik på den næste EMPACT-cyklus 2026-2029 (9397/25).

⁴² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1624 af 31. maj 2024 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme (EUT L, 2024/1624, 19.6.2024).

⁴³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1260 af 24. april 2024 om inddrivelse og konfiskation af aktiver (EUT L, 2024/1260, 2.5.2024).

⁴⁴ Rådets konklusioner fra juni 2016 om den administrative tilgang til forebyggelse og bekæmpelse af grov og organiseret kriminalitet (9935/2016).

kriminalitet Som fremhævet i ProtectEU-strategien for indre sikkerhed undersøger Kommissionen muligheden for at indføre et nyt EU-dækkende system til at spore finansiering af terrorisme. Vurderingen vil blive udvidet til også at omfatte udbytte fra organiseret kriminalitet for at imødegå truslen herfra.

Der vil desuden blive gjort en indsats for at styrke anvendelsen af teknologier såsom avancerede analyser og kunstig intelligens for at spore transaktioner med kryptoaktiver med fokus på kriminelle organisationers finansielle aktiviteter, især i forbindelse med kriminalitet på bestilling.

Korruption giver næring til alle faser af narkotikahandelen, underminerer den lovlige økonomi og går ofte hånd i hånd med intimidering. Bekæmpelse af korruption er fortsat en nøgleprioritet for optrevling af organiseret kriminalitet og narkotikahandel. Kommissionen vil styrke foranstaltningerne til at imødegå truslen og brugen af korruption fra organiseret kriminalitet gennem EU's kommende strategi for bekæmpelse af korruption. Kommissionen vil desuden samarbejde med medlovgiverne for at muliggøre en hurtig vedtagelse af direktivet om bekæmpelse af korruption⁴⁵.

4.4. Bekæmpelse af narkotikahandel i fængselsmiljøer

Fængsling sætter ikke en stopper for narkotikahandel. Kriminelle netværk udnytter kommunikationskanaler og bruger besøgende til at smugle narkotika ind i fængsler og til at koordinere narkotikahandel udenfor. Fængselspersonale kan blive udsat for intimidering, bestikkelsesforsøg eller direkte trusler. EU skal beskytte den offentlige sikkerhed og retssystemernes integritet mod sådanne trusler. EU bør sammen med medlemsstaterne fremme evidensbaserede løsninger og udveksle bedste praksis for **at optrevle kriminelle aktiviteter i fængselsvæsenet**.

Strategisk prioritet nr. 5: Standsning af narkotikaruter

EU er forpligtet til at forstyrre narkotikanet ved at målrette indsatsen mod narkotikaruter til lands, til søs og i luften. Der vil blive gjort en målrettet indsats for at bekæmpe narkotikahandel på internettet for at optrevle disse ulovlige operationer og i væsentlig grad hindre aktiviteterne hos de involverede kriminelle netværk.

5.1. Identifikation og optrevling af narkotikahandel ad søvejen

Kriminelle netværk smugler narkotika ind i europæiske havne i stort omfang. Narkotikaruter ad søvejen er meget varierede, herunder gennem EU's yderste regioner, og rapporter viser et skift i modus operandi, idet narkotikaforsendelser ankommer til flere forskellige mindre europæiske havne. For at skjule disse forsendelser anvender de kriminelle nye metoder, som retshåndhavende myndigheder og søfartsmyndigheder ofte ikke kan opdage. Europol vil **styrke den strategiske analyse af smugling ad søvejen** for at identificere de operationelle behov for at optrevle nye måder at transportere og skjule narkotika på.

⁴⁵ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bekæmpelse af korruption, om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2003/568/RIA og konventionen om bekæmpelse af bestikkelse, der involverer tjenestemænd ved De Europæiske Fællesskaber eller i Den Europæiske Unions medlemsstater, og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371 (COM(2023) 234 final).

Det Maritime Analyse- og Operationscenter vedrørende Narkotika (MAOC-N) bør intensivere sine aktiviteter yderligere, navnlig overvågningen af fartøjer, der transporterer ulovlige stoffer på åbent hav.

Kommissionen vil dele bedste praksis gennem den udvidede **europæiske havnealliance**, der er den vigtigste EU-ramme for offentlig-privat samarbejde om bekæmpelse af narkotikahandel, og styrke havnenes modstandsdygtighed i hele EU. Der vil i den kommende EU-havnestrategi blive lagt vægt på sikkerheden og på at bygge på en strategisk dialog med embedsmænd, havnemyndigheder, den private sektor og andre vigtige interessenter. Målet er at styrke sikkerheden og beredskabet i EU's havne.

5.2. Bekæmpelse af narkotikahandel over land og gennem post- og pakkeforsendelser og luftfart

Den øgede produktion af syntetiske stoffer kombineret med den hastige udbredelse af e-handel giver rig mulighed for at smugle ulovlige stoffer gennem post- og pakkeleveringstjenester. Post- og pakkeforsendelser af mindre mængder, som er sværere at opdage, bidrager samlet set til smugling i stor skala. EU vil styrke det offentlig-private samarbejde mellem **post- og pakkeleveringssektoren, toldmyndigheder og retshåndhævende myndigheder** for at forbedre afsløringen af ulovlige narkotikastrømme. Handlingsplanen for bekæmpelse af narkotikahandel omfatter konkrete skridt til at fremme dette samarbejde.

Forsendelser af høj værdi med lavt volumen, der indeholder designerprækursorer⁴⁶ eller narkotikaprækursorer, smugles i stigende grad ad luftvejen. Ud over kommerciel luftfart med menneskelige kurerer bruger kriminelle netværk i stigende grad små private fly og ikke-planlagte flyvninger til at smugle narkotika uden at blive opdaget. EU vil arbejde for at **øge overvågningen og sikkerhedskontrollen af almenflyvning**, herunder øget udveksling af oplysninger mellem relevante civile luftfartsmyndigheder og retshåndhævende myndigheder, inklusive toldmyndigheder.

5.3. Forbedring af overvågningen og standsningen af narkotika, der distribueres online

Kriminelle bruger både det åbne og det mørke net til at markedsføre, sælge og distribuere ulovlige stoffer. De retshåndhævende myndigheder har brug for øget kapacitet og operationel støtte til effektivt at spore og efterforske disse onlineaktiviteter, herunder på det mørke net og på sociale medier. Udbydere af onlinetjenester og myndigheder skal fuldt ud overholde **forordningen om digitale tjenester** for at forbedre sikkerheden, beskytte mindreårige og bekæmpe udbredelsen af ulovligt indhold online. Kommissionen vil fortsat overvåge og håndhæve meget store onlineplatformes og søgemaskiners overholdelse af due diligence-forpligtelserne i henhold til forordningen om digitale tjenester. Derudover vil **EU's internetforum** udnytte det frivillige samarbejde med onlineplatforme til at tackle udfordringer og udveksle bedste praksis for at standse onlinesalg af narkotika og forhindre kriminelle netværk i at rekruttere mindreårige på grundlag af tiltagene i Kommissionens retningslinjer om foranstaltninger til at sikre det højeste niveau af privatlivets fred, tryghed og sikkerhed for mindreårige online i henhold til artikel 28, stk. 4, i

---

⁴⁶ Et stof, der er nært beslægtet med en narkotikaprækursor, og som ikke har nogen kendt legitim anvendelse bortset fra forskning og innovation.

forordning (EU) 2022/2065⁴⁷. Denne aktivitet vil som led i EU's internetforum styrke de sociale medieplatformes rolle i forebyggelsen af stofbrug med særligt fokus på at nå ud til unge, i samarbejde med EUDA⁴⁸.

Strategisk prioritet nr. 6: Bekæmpelse af produktionen af syntetiske stoffer og prækursorer

For at imødegå den udfordring, der er forbundet med øget produktion, import og handel med syntetiske stoffer, vil EU øge den operationelle indsats for at spore og på sikker vis nedlægge hemmelige laboratorier og standse tilstrømningen af narkotikaprækursorer.

6.1. Styrkelse af den operationelle kapacitet til at afsløre og nedlægge hemmelige laboratorier

Det er fortsat en stor udfordring at afsløre og optrevle hemmelige laboratorier, der fremstiller og eksporterer syntetiske stoffer og nye psykoaktive stoffer. Disse stoffer er en vigtig EMPACT-prioritet, hvor politi og toldmyndigheder arbejder sammen om at opnå resultater. EUDA vil med støtte fra EMPACT bidrage til at skabe en bedre forståelse af kriminel narkotikaproduktion på EU's område ved at udvikle en **europæisk database over hændelser i forbindelse med narkotikaproduktion** i samarbejde med de berørte medlemsstater.

Der er både alvorlige sundhedsrisici for offentligheden og de retshåndhævende myndigheder samt miljømæssige risici forbundet med at nedlægge narkotikalaboratorier, og det er kompliceret. Kommissionen og medlemsstaterne vil for at imødegå dette udarbejde retningslinjer og protokoller til at hjælpe retshåndhævende myndigheder med at opspore og nedlægge hemmelige **laboratorier, der fremstiller syntetisk narkotika** ved hjælp af avancerede springsteknologier og specialiserede uddannelsesprogrammer. Denne tilgang har til formål at mindske risiciene for retshåndhævende myndigheder og reducere miljøskader. Europol og CEPOL vil desuden udarbejde instrukser for sikker transport og bortskaffelse af beslaglagte kemikalier og udstyr, beskrive bedste praksis for sikker nedlæggelse af laboratorier samt styrke uddannelse og kapacitet på dette område.

6.2. Bekæmpelse af indførsel og ulovlig handel med narkotikaprækursorer og designerprækursorer

Narkotikaprækursorer misbruges ofte til at fremstille syntetiske stoffer og nye psykoaktive stoffer, der udgør en betydelig trussel mod den offentlige sikkerhed. Kommissionens revision af lovgivningen om prækursorer er afgørende for at styrke overvågningen af og kontrollen med narkotikaprækursorer og designerprækursorer⁴⁹. Dette forslag har til formål at sætte de håndhævende myndigheder og de erhvervsdrivende i stand til mere effektivt at identificere mistænkelige transaktioner og dermed styrke samarbejdet og overvågningen i forbindelse med forebyggelse af ulovlig narkotikaproduktion. EUDA vil for at støtte gennemførelsen overvåge udviklingen i forbindelse med indførsel af og ulovlig handel med narkotikaprækursorer. EUDA vil også bidrage til gennemførelsen af EU-lovgivningen om narkotikaprækursorer ved at udvikle

⁴⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2065 af 19. oktober 2022 om et indre marked for digitale tjenester og om ændring af direktiv 2000/31/EF (forordning om digitale tjenester) (EUT L 277 af 27.10.2022, s. 1).

⁴⁸ På grundlag af de tiltag, der er indeholdt i Kommissionens retningslinjer om foranstaltninger til at sikre det højeste niveau af privatlivets fred, tryghed og sikkerhed for mindreårige online, i henhold til artikel 28, stk. 4, i forordning (EU) 2022/2065.

⁴⁹ COM(2025) 747 final.

et informationsregister for narkotikaprækursorer, der indeholder oplysninger om prækursorer og letter udvekslingen af oplysninger med henblik på at identificere dem. Sideløbende hermed bør EU intensivere samarbejdet med internationale partnere om at overvåge og efterfølgende standse ulovlig produktion, indførsel og handel med narkotikaprækursorer, herunder designerprækursorer. EU vil for at lette kriminaltekniske undersøgelser på nationalt plan øge sin støtte til opsporing af prækursorer, der anvendes i faciliteter til fremstilling af narkotika.

Centrale prioriteter

Kommissionen vil:

- gennemføre den særlige EU-handlingsplan for bekæmpelse af narkotikahandel i tæt samarbejde med medlemsstaterne og relevante EU-agenturer
- evaluere den eksisterende rammeafgørelse om narkotikahandel i 2026
- udarbejde en EU-havnestrategi med et stærkt fokus på havnesikkerhed
- samarbejde med medlovgiverne om at fremme en hurtig vedtagelse af de nye regler om prækursorer
- vurdere, om det er muligt at etablere et nyt EU-dækkende system til sporing af finansiering i forbindelse med både organiseret kriminalitet og terrorisme.

EUDA vil med støtte fra EMPACT:

- udvikle en europæisk database over hændelser forbundet med narkotikaproduktion.

Medlemsstaterne opfordres til at:

- styrke de nationale myndigheders kapacitet til at opspore, efterforske og retsforfølge narkotikahandel
- indarbejde de styrkede regler om inddrivelse og konfiskation af aktiver i national ret og gennemføre dem
- afsløre og forhindre kriminel infiltration i lovlige virksomheder gennem den administrative tilgang.

IV. HÅNTERING AF RISICI OG SKADE

Ulovlige stoffers potentielle indvirkning på personer, der bruger narkotika, på det offentlige rum og på samfundet som helhed, giver anledning til stigende bekymring. Stigningen i nye kraftigt virkende psykoaktive stoffer øger risikoen for dødsfald som følge af overdosis, mens narkotikahandel medfører vold og miljøskader i lokalsamfundene. For at løse disse problemer skal EU fokusere på at reducere narkotikarelaterede risici og skader markant og styrke beredskabet.

Strategisk prioritet nr. 7: Reduktion af individuel narkotikarelateret skade

EU og medlemsstaterne vil øge tilgængeligheden af effektive skades- og risikobegrænsende foranstaltninger i en sammenhængende sundhedspleje med forebyggelse og behandling for at beskytte narkotikamisbrugere mod skade.

7.1. Forøgelse af tilgængeligheden og dækningen af evidensbaserede skades- og risikobegrænsende foranstaltninger

Da nye stoffer medfører nye risici, er medlemsstaterne nødt til at udvide og tilpasse skadesreducerende foranstaltninger. Det er afgørende at have et tæt samarbejde mellem sundhedspersonale og socialfagligt personale, civilsamfundet og peergrupper. Foranstaltninger bør integreres med andre sundhedsfremmende aktiviteter for at nå ud til højrisikogrupper, f.eks. via sikre og overvågede fixerum, narkotikakontrolfaciliteter eller mobile enheder, der yder sundhedsmæssig og social støtte. Risiko- og skadesbegrænsende foranstaltninger, herunder indsatser støttet gennem samhørighedspolitikfonde, skal indarbejdes i regionale og lokale politikker og realiteter, hvor aktørerne arbejder sammen om at fremme sundhed, sikkerhed og tryghed i lokalsamfundet.

Der skal udvises særlig opmærksomhed over for skadesreducerende foranstaltninger, der har til formål at forebygge eller mindske risikoen for overdosering, infektionssygdomme og livstruende infektioner. Medlemsstaterne opfordres til at træffe foranstaltninger til at forebygge eller mindske risikoen for **overdosis og dødsfald**, især i forbindelse med opioider, ved at øge adgangen til evidensbaserede interventioner såsom opioidagonistbehandling og naloxon, herunder programmer med naloxon til hjemmebrug. Innovative strategier er også afgørende for at håndtere de risici, der er forbundet med nye stoffer, såsom syntetiske cannabinoider, og nye indtagelsesmetoder som f.eks. vapes.

Yderligere bestræbelser bør fokuseres på at forebygge, behandle og reducere narkotikarelaterede **blodbårne infektioner**, især hiv og hepatitis C (HCV), samt sygdomme, der kan forebygges med vacciner, såsom hepatitis A og B. Personer, der injicerer stoffer, bør have adgang til livreddende interventioner baseret på EUDA's og ECDC's vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af smitsomme sygdomme⁵⁰. Det er yderst vigtigt at have bredt tilgængelige kanyle- og sprøjteprogrammer sammen med frivillig hiv- og HCL-testning og -behandling. Kommissionen

---

⁵⁰ Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC) og Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug (EMCDDA) (2023), Forebyggelse af og kontrol med smitsomme sygdomme blandt stiknarkomaner.

vil samarbejde med civilsamfundsforummet om narkotika for at **identificere systemiske barrierer, der påvirker sårbare befolkningsgrupper**, herunder personer, der bruger narkotika.

Medlemsstaterne bør desuden overveje at udvikle og gennemføre særlige **skadesreducerende indsatser** for bestemte risikogrupper. Disse omfatter personer med psykiske lidelser, personer i forvaringsmiljøer, LGBTIQ+-personer, migranter samt unge i rekreative miljøer såsom natklubber eller festivaler.

7.2. Formidling af dokumentation om effektive skadesreducerende foranstaltninger

Selv om der findes forskellige risiko- og skadesreducerende foranstaltninger beregnet på at nå ud til højrisikogrupper, bør der stilles yderligere innovative foranstaltninger til rådighed, efterhånden som narkotika og stofbrug udvikler sig. EUDA vil gennemgå effektiviteten af nye interventioner og dele bedste praksis via en skadesreduktionsdatabase. Denne indsats vil sikre, at oplysninger er bredt tilgængelige for at **støtte udviklingen af kvalitetsstandarder** om skadesreduktion.

EUDA vil med udgangspunkt i succesen med de europæiske forebyggelseslæseplaner udvikle et dedikeret uddannelsesprogram for at forbedre gennemførelsen af evidensbaserede skadesreduktionsforanstaltninger. **De europæiske skadesreduktionslæseplaner** vil hjælpe medlemsstaterne med at opbygge kapacitet til fremme af skadesreduktion i hele Europa.

Strategisk prioritet nr. 8: Afhjælpning af sociale og miljømæssige påvirkninger

EU vil øge indsatsen for kriminalitetsforebyggelse for at imødegå den stigende vold, der er forbundet med ulovlig narkotikahandel, med særlig fokus på at beskytte unge mod rekruttering til kriminalitet og reducere den skade, som ulovlige stoffer forvolder i lokalsamfundene, samfundet som helhed og miljøet.

8.1. Bekæmpelse af narkotikarelateret vold og styrkelse af kriminalitetsforebyggelse

Narkotikarelateret vold bliver stadig mere kompleks og er ofte forbundet med organiseret kriminalitet, der skaber skadelige cyklusser, som påvirker sikkerheden i vores byer og lokalsamfund. Børn og unge er særligt sårbare, da de både kan være ofre og gerningspersoner for disse grupper og blive rekrutteret til dem. EU sigter mod at optrevle kriminelle netværk og fremme lokalsamfundsbaseret politiarbejde, der integrerer lokalsamfundets sikkerhed med folkesundhedsinitiativer, for at bekæmpe narkotikarelateret vold. Kommissionen vil i forbindelse med **EU's dagsorden for byer** støtte de lokale myndigheder ved at fremme innovative lokale projekter og lette udvekslingen af bedste praksis. Denne støtte har til formål at styrke lokalsamfundenes modstandsdygtighed og samhørighed for at imødegå udfordringer med sikkerhed og social integration, herunder dem, der er forbundet med narkotikarelaterede problemstillinger. EUDA vil desuden gennemføre forskning og overvågning for bedre at forstå **narkotikarelateret vold** på forskellige niveauer.

EU vil også intensivere indsatsen for at forhindre, at unge rekrutteres til organiseret kriminalitet, herunder onlineforanstaltninger og **evidensbaserede forebyggende foranstaltninger**. Medlemsstaterne opfordres til at styrke de beskyttende miljøer for unge ved hjælp af bedste praksis, der er tilgængelig gennem Det Europæiske Kriminalpræventive Nets videnscenter. Disse bestræbelser kræver samarbejde mellem retshåndhavende myndigheder, socialarbejdere,

sundhedspersonale og civilsamfundet. Det Europæiske Kriminalpræventive Net vil udvikle en **særlig værktøjskasse til håndtering af kriminelle netværks rekruttering af mindreårige** for at støtte disse bestræbelser.

Derudover vil EU for at beskytte børn mod alle former for kriminalitet, herunder kriminalitet relateret til narkotika både online og offline, fremsætte et forslag til en **handlingsplan for beskyttelse af børn mod kriminalitet** som annonceret i ProtectEU-strategien for indre sikkerhed.

8.2. Bekæmpelse af narkotikarelateret stigmatisering og diskrimination

Europa skal tackle den **stigmatisering**, der er forbundet med stofbrug og relaterede lidelser⁵¹, da det har en negativ indvirkning på den enkeltes mentale og fysiske sundhed. Det kan hæmme deres evne til at finde hjælp og blive integreret i samfundet, hvilket potentielt kan føre til skolefravald blandt unge. Politikker bør integrere erfaringer fra personer, der er berørt af stofrelateret stigmatisering, især gennem løbende inddragelse af civilsamfundet, herunder stofmisbrugere og brugere af stofrelaterede tjenester. EU vil øge bevidstheden, fremme informationsudveksling og styrke gensidig læring via EU's platform for sundhedspolitik, EU's portal for bedste praksis inden for folkesundhed samt forskningsprojekter finansieret af Horisont Europa. Investeringer fra ESF+ og EFRU bør desuden arbejde i synergi med andre EU-fonde og -programmer for at støtte social inklusion på en helhedsorienteret måde.

8.3. En kønssensitiv tilgang til narkotikaproblematikken

Narkotikasituationen påvirker mænd og kvinder forskelligt, idet kvinder udgør ca. en fjerdedel af de personer, der har alvorlige narkotikaproblemer, men kun en femtedel af dem, der starter i behandling. Antallet af dødsfald som følge af overdosis blandt kvinder i EU steg med 76 % fra 2013 til 2023, hvilket peger på yderligere barrierer, som kvinder møder i adgangen til social- og sundhedsydelser.

Medlemsstaterne bør gennemføre **kønssensitive** foranstaltninger inden for alle strategiske søjler for at sikre ikke-diskriminerende og uhindret adgang til tjenester, navnlig til behandling og skadesreduktion. Skræddersyede tjenester bør omfatte tjenester, der kun er beregnet til kvinder, børnepasning og specialiseret, traumeinformeret støtte.

Seksuel orientering og kønsidentitet kan endvidere påvirke adgangen til sundhedsydelser. LGBTIQ+-personer er ofte udsat for større risiko for udfordringer og vold knyttet til mental sundhed, som det fremgår af Kommissionens strategi for ligestilling af LGBTIQ+-personer 2026-2030⁵². Det er afgørende at gøre noget ved forskelsbehandling og barrierer for LGBTIQ+-personer for at mindske negative sundhedsvirkninger og sikre lige adgang til tjenester.

---

⁵¹ Rådets konklusioner fra december 2022 om en menneskerettighedsbaseret tilgang til narkotikapolitikker (15818/22).

⁵² Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – En Union med lige muligheder: strategi for ligestilling af LGBTIQ+-personer 2026-2030 (COM(2025) 725 final).

8.4. Håndtering af de risici, der er forbundet med kørsel under påvirkning af narkotika

Det anslås, at op til en fjerdedel af alle trafikdræbte i EU, hvilket i 2024 svarer til over 19 940 personer, omkom som følge af alkohol og/eller narkotika⁵³. EU bør gennemføre foranstaltninger til forebyggelse af kørsel i narkotikapåvirket tilstand og ulykker forårsaget af førere under påvirkning af narkotika for at støtte nulvisionen⁵⁴ og målet om nul trafikdræbte inden 2050.

Medlemsstaterne har med det nye kørekortdirektiv⁵⁵ forpligtet sig til **nultolerancepolitikker for kørsel under påvirkning af narkotika**. Medlemsstaterne opfordres til at indføre generelt anvendte nultoleranceordninger i deres nationale lovgivning.

I betragtning af den høje forekomst af nye førere, hovedsagelig unge, i trafikulykker forbundet med spirituskørsel og stofbrug opfordres medlemsstaterne også til at anvende strengere regler for nye førere i overensstemmelse med direktivet. Dette bør understøttes af målrettede nationale **oplysningsindsatser, der fremhæver farerne ved kørsel under påvirkning af narkotika**, og som er specifikt rettet mod unge voksne. De nye direktiver om frakendelse af førerretten og den reviderede forordning om grænseoverskridende udveksling af oplysninger vil desuden gøre det muligt at udveksle oplysninger om narkotikarelaterede færdselsforseelser mellem medlemsstaterne og dermed undgå, at der ikke gøres noget ved farlig adfærd i forbindelse med kørsel under påvirkning af narkotika.

8.5. Håndtering af narkotikarelaterede skader på miljøet

Dyrkning og produktion af narkotika forårsager betydelige miljøskader både i Europa og globalt. Organiseret kriminalitet bortskaffer giftigt kemisk affald fra produktionen af syntetiske stoffer, hvilket indebærer alvorlige risici for miljøet og lokalsamfundene. Produktionen af et kg MDMA genererer f.eks. ca. 58 kg giftigt affald. Cannabisproduktion dræner vand og energi og bidrager også til vand- og luftforurening⁵⁶.

Laboratorier for ulovlig narkotika skal nedlægges på en måde, der værner om de retshåndhævende myndigheders sikkerhed og tager hensyn til miljøpåvirkninger. EU vil udvikle og anvende metoder til sikker **håndtering, transport, bortskaffelse og destruktion af beslaglagte ulovlige stoffer**, prækursorer, kemikalier, affald og udstyr, der er miljøvenlige. CEPOL og EUDA vil styrke retshåndhævende myndigheders uddannelse i de sikkerheds- og sundhedsrisici, der er involveret i nedlæggelse af disse faciliteter i overensstemmelse med EU-pagten om håndtering af nye trusler

---

⁵³ Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Mobilitet og Transport, Modijefsky, M., Janse, R., Spit, W., et al., Prevention of driving under the influence of alcohol and drugs: final report, Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2832/284545>.

⁵⁴ Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, EU's trafikikkerhedspolitiske rammer 2021-2030 – Næste skridt hen imod nulvisionen (SWD (2019) 283 final).

⁵⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2025/2205 af 22. oktober 2025 om kørekort, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1724 og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2561 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/126/EF og Kommissionens forordning (EU) nr. 383/2012 (EUT L, 2025/2205, 5.11.2025).

⁵⁶ Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug og Europol (2022), *EU Drug Market: Cannabis – In-depth analysis*.

fra syntetiske stoffer⁵⁷. EMPACT vil styrke det operationelle samarbejde for at øge kapaciteten til at nedlægge laboratorier for syntetisk narkotika.

Kommissionen bistår medlemsstaterne med at gennemføre **det nye direktiv om miljøkriminalitet**⁵⁸, som omhandler lovovertrædelser såsom forurening, ulovlig affaldshåndtering, ødelæggelse af levesteder og ulovlig vandindvinding.

Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til udtrykkeligt at kæde miljøkriminalitet sammen med andre former for kriminalitet, såsom produktion og handel med narkotika, i de nationale strategier, som de skal udarbejde senest den 21. maj 2027. Denne integration har til formål at øge strategiernes effektivitet ved at fokusere på den indbyrdes sammenhæng mellem disse forbrydelser.

Organiseret kriminalitet anvender ofte miljøskadelige metoder såsom skovrydning eller intensivt vandforbrug til at fremstille ulovlige stoffer. Det er afgørende at forbedre opdagelsen af disse metoder på grund af den rolle, de spiller med hensyn til at forværre tørkesituationen, ødelæggelsen af levesteder og tabet af biodiversitet.

Centrale prioriteter

Kommissionen vil:

- gennem EU's kriminalpræventive netværk udvikle og udbrede en særlig EU-værktøjskasse til at imødegå kriminelle netværks rekruttering af mindreårige
- udnytte den styrkede EMPACT-ramme for operationelt retshåndhævelsessamarbejde til at gå efter ulovlige narkotikaproduktionsfaciliteter som led i gennemførelsen af handlingsplanen for bekæmpelse af narkotikahandel.

EUDA vil:

- udvikle de europæiske læseplaner for skadesreduktion for at støtte kapacitetsopbygning i forbindelse med skadesreduktionsinterventioner i hele EU
- arbejde tæt sammen med medlemsstaterne om at udvikle og gennemføre deres kriminalitetsforebyggende foranstaltninger til støtte for lokalsamfund og unge.

Medlemsstaterne opfordres til at:

- øge tilgængeligheden og dækningen af skades- og risikobegrænsende foranstaltninger for at reducere overdoser, dødsfald og blodbårne infektioner i hele EU
- vedtage nultolerancepolitikker for kørsel i narkotikapåvirket tilstand i overensstemmelse med kørekortdirektivet og gøre fuld brug af tilgængelige grænseoverskridende værktøjer til at håndhæve disse regler

⁵⁷ Rådets konklusioner af juni 2025 om pagten om imødegåelse af trusler i form af ny syntetisk narkotika og nye psykoaktive stoffer i Den Europæiske Union (10265/25).

⁵⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1203 af 11. april 2024 om strafferetlig beskyttelse af miljøet og om erstatning af direktiv 2008/99/EF og 2009/123/EF (EUT L, 2024/1203, 30.4.2024).

- gøre fuld brug af det nye direktiv om miljøkriminalitet til at imødegå de miljømæssige udfordringer, som narkotikaproduktion og -handel giver anledning til.

V. OPBYGNING AF STÆRKE PARTNERSKABER

Narkotikarelaterede politikker i tredjelande påvirker i væsentlig grad Europas situation vedrørende ulovligt narkotika, da kriminelle netværk i EU samarbejder med internationale modparter om at udvide smugleraktiviteterne. Internationale partnerskaber er derfor afgørende for at opnå en effektiv EU-narkotikapolitik. Koordineringen og partnerskaberne med civilsamfundet og private aktører skal styrkes inden for EU. Dette fremmer gensidig læring og letter fælles operationelle aktioner og støtter en omfattende tilgang, der inddrager hele samfundet.

Strategisk prioritet nr. 9: Styrkelse af internationalt samarbejde

I erkendelse af fænomenets globale karakter vil EU styrke sit samarbejde med vigtige internationale partnere gennem effektive dialoger, kapacitetsopbygning og et styrket operationelt samarbejde.

9.1. EU's målsætninger for et internationalt samarbejde

ProtectEU-strategien for indre sikkerhed opfordrer til, at EU aktivt skal forsvare sine sikkerhedsinteresser ved at imødegå eksterne trusler, optrevle narkotikaruter og beskytte strategiske korridorer. EU er fortsat fast besluttet på at være en stærk allieret for partnerlandene, samarbejde om at forbedre den globale sikkerhed og styrke den gensidige modstandsdygtighed, navnlig over for trusler fra narkotikahandel.

I EU's eksterne forbindelser på narkotikaområdet lægges der vægt på fælles ansvar, multilateralisme og en udviklingsorienteret tilgang, der respekterer menneskerettigheder, menneskelig værdighed og retsstatsprincippet. EU holder fortsat fast i disse principper og slår til lyd for en evidensbaseret, integreret, afbalanceret og tværfaglig tilgang til narkotikapolitik. EU støtter tredjelandes indsats i overensstemmelse med internationale konventioner om narkotikakontrol og menneskerettighedsforpligtelser, som det fremgår af Rådets konklusioner om en menneskerettighedsbaseret tilgang til narkotikapolitikker⁵⁹, EU's handlingsplan vedrørende menneskerettigheder og demokrati 2020-2027⁶⁰ samt relevante FN-instrumenter om narkotikapolitik. EU indtager desuden en stærk holdning mod dødsstraf i alle situationer og bekræfter sit engagement til fordel for menneskerettigheder.

EU vil samarbejde med **udvidelsepartnere** om at tilpasse strategier mod organiserede kriminelle netværk, forbedre narkotikainformationssystemer og styrke det operationelle samarbejde. Dette omfatter støtte til udvikling af nationale narkotikaobservatorier og systemer for tidlig varsling for

⁵⁹ Rådets konklusioner fra december 2022 om en menneskerettighedsbaseret tilgang til narkotikapolitikker (15818/22).

⁶⁰ Rådets konklusioner af 27. maj 2024 om tilpasning af EU-handlingsplanen om menneskerettigheder og demokrati 2020-2024 til den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 (9508/24).

nye psykoaktive stoffer i overensstemmelse med EU's lovgivning og fremme af evidensbaserede, integrerede og afbalancerede narkotikapolitikker med støtte fra EUDA. EU bør for at sikre en hurtigere integration af kandidatlandene i EU's sikkerhedsarkitektur systematisk inddrage og støtte udvidelsespartnere og sikre dem adgang til værktøjer, vejledning og kapacitetsopbygningsmuligheder. Kommissionen vil tilsvarende undersøge samarbejde med kandidatlandene om havnesikkerhed, f.eks. ved at inddrage dem som observatører på den europæiske havnealliances møder.

EU vil i samarbejde med **partnerne i det sydlige Middelhavsområde** fremme yderligere overvågning og vurdering af narkotikatendenser, retligt samarbejde og retshåndhævelsessamarbejde samt integreret grænseforvaltning for at kunne reagere mere effektivt på grænseoverskridende narkotikahandel i overensstemmelse med "Sikkerhed, beredskab og migrationsstyring" i pagten for Middelhavsområdet. Det er afgørende at opnå et tættere operationelt samarbejde mellem EUDA, Europol, Cepol, Eurojust og MAOC-N og regionale partnere. Det operationelle samarbejde med Nordafrika, Mellemøsten og Golfstaterne vil blive styrket, især med hensyn til narkotikaproduktion og -handel, med fokus på captagon.

EU sigter mod at styrke **internationale alliancer mod trusler fra syntetiske stoffer** ved at samarbejde med vigtige tredjelande som USA, Mexico, Kina og Indien om at nedbryde ulovlig narkotikaproduktion, standse strømmen af narkotikaprækursorer og øge beredskabet over for udfordringer med syntetiske stoffer. Der skal i samarbejdet fokuseres på at optrevle narkotikaruter, styrke **logistiske knudepunkters modstandsdygtighed** globalt og bekæmpe organiseret kriminalitets udnyttelse af store søhavne, navnlig i Latinamerika, Vestafrika og det vestlige Balkan.

Restriktive foranstaltninger er et vigtigt instrument i EU's eksterne værktøjskasse, og de kan supplere en velafbalanceret politisk indsats for at optrevle og reducere grænseoverskridende organiseret kriminalitet på effektiv vis. Kommissionen er i øjeblikket i færd med at undersøge mulighederne for at etablere en **horisontal sanktionsordning** rettet mod enkeltpersoner og organiserede kriminelle grupper, der er involveret i smugling af migranter og menneskehandel. I betragtning af, at narkotikahandel ofte giver næring til grænseoverskridende organiserede kriminelle grupper, og at narkotikahandel er afhængig af de samme hvidvaskere, kryptovalutahandlere og andre tjenesteudbydere i alle deres operationer, kan det overvejes at udvide anvendelsesområdet for en sådan ordning efter drøftelser med medlemsstaterne. EU-delegationerne i alle relevante lande og underregioner vil udpege kontaktpunkter blandt deres personale for at bekæmpe organiseret kriminalitet med mulighed for, at medlemsstaterne kan indsætte forbindelsesofficerer til dette formål.

Målrettede operationelle indsatser vil inddrage toldmyndigheder, retshåndhævende myndigheder og relevante myndigheder i centrale tredjelande, herunder initiativer som efterforskningsenheder og fusionscentre for efterretninger. EU vil også opbygge **stærkere partnerskaber** om retlige anliggender og sikkerhed med vigtige lande og regioner uden for Unionen og styrke samarbejdet om gensidig retshjælp, udlevering, inddrivelse og konfiskation af aktiver, især med lande i Latinamerika, Caribien og Middelhavsområdet.

Kommissionen vil endvidere samarbejde med medlemsstaterne og partnerlande om at styrke indsatsen mod narkotikahandel for at fremme den nyligt lancerede **europæiske koalition mod narkotika** og dermed øge effektiviteten af fælles mål og strategier.

9.2. Styrkelse af dialogen med lande og regioner uden for Unionen

Det er vigtigt at føre en løbende dialog med tredjelande for at fremme en integreret og afbalanceret tilgang til narkotikapolitikken. EU vil fortsætte de målrettede dialoger om narkotika med partnere på Vestbalkan, i Det Østlige Partnerskab, Latinamerika og Caribien, Centralasien samt bilateralt med USA, Kina og Colombia. Disse dialoger har til formål at styrke det strategiske og operationelle samarbejde og fremme virkningsfulde indsatser. Der bør indledes nye dialoger med andre prioriterede lande eller regioner, der er hårdt ramt af narkotikaproblemer. Sikkerhedsdialoger kan omhandle narkotikapolitiske spørgsmål, navnlig handel med narkotika, og tematiske udvekslinger og ekspertmøder vil lette udvekslingen af oplysninger og koordineringen af aktiviteter, f.eks. med Indien for at forhindre indførsel og ulovlig handel med narkotikaprækursorer.

EU vil udnytte diplomatiske, politiske og finansielle instrumenter inden for sin udenrigspolitiske ramme for at styrke disse bestræbelser. Hele spektret af EU's instrumenter, herunder NDICI og missioner under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, kan anvendes til at styrke retshåndhævelseskapaciteten i tredjelande og støtte en helhedsorienteret tilgang til narkotikapolitikken.

9.3. Operationelt samarbejde

Efterhånden som narkotikanet verden over bliver indbyrdes forbundne, vil EU **styrke sin operationelle indsats** gennem partnerskaber med kandidatlande, vigtige tredjelande og regioner. RIA-agenturerne spiller en central rolle i denne indsats. Europols rolle i at styrke de strategiske og operationelle kapaciteter i vigtige tredjelande er afgørende for at forstyrre tværnationale kriminelle netværk. Europol udvider derfor eksterne partnerskaber for at lette strategisk og operationel udveksling af oplysninger og sikre, at efterforskninger koordineres på tværs af jurisdiktioner. Eurojusts rolle i opbygningen af velunderbyggede sager mod kriminelle organisationer og fremme af retsforfølgning er afgørende for at kunne gøre en effektiv retlig indsats mod grænseoverskridende kriminalitet.

EUDA er i overensstemmelse med sit nye mandat engageret i at forbedre det internationale samarbejde og overvåge narkotikasituationen i tredjelande samt støtte udviklingen af evidensbaserede, integrerede og afbalancerede narkotikapolitikker. Kommissionen vil som led i ProtectEU-strategien for den indre sikkerhed arbejde for at indgå yderligere aftaler mellem EU og tredjelande om samarbejde med Europol og Eurojust, navnlig ved at udvide indsatsen til flere latinamerikanske lande og arbejde for at inddrage flere tredjelande i EMPACT-rammen.

EU vil opretholde **teknisk bistand og kapacitetsopbygningsinitiativer** og samarbejdsprogrammer for at hjælpe tredjelande med at håndtere narkotikarelaterede spørgsmål på en måde, der er forenelig med menneskerettighedsforpligtelserne, og tackle udfordringer på tværs af folkesundheds-, udviklings- og sikkerhedssektorerne. EU og dets medlemsstater lægger vægt på **udviklingsorienterede narkotikapolitikker og alternative og bæredygtige**

udviklingsforanstaltninger⁶¹, der baner vej for at reducere narkotikaudbuddet, beskytte miljøet og fremme den socioøkonomiske udvikling i de berørte regioner.

9.4. Bekræftelse af EU's ledende rolle i udformningen af den internationale narkotikapolitiske dagsorden

EU er fortsat engageret i et multilateralt system baseret på folkeretten og FN-pagtens principper⁶². **Unionen vil fortsat spille en ledende rolle i FN's narkotikapolitiske udviklingsprocesser** og deltage aktivt i Narkotikakommissionen og andre FN-organer med fokus på sundhed, menneskerettigheder og udvikling. Denne tilgang omfatter engagement i multilaterale fora som Europarådet.

EU vil fortsat styrke det strategiske samarbejde med internationale organisationer, navnlig UNODC, som er det førende organ inden for FN-systemet til håndtering af globale narkotikaspørgsmål, Det Internationale Kontroludvalg for Narkotiske Midler samt WHO og Verdenstoldorganisationen. EU vil også støtte koordinering på tværs af relevante FN-organer for at sikre en omfattende og konsekvent håndtering af narkotikasituationen.

Strategisk prioritet nr. 10: Styrkelse af EU's koordinering og strategiske partnerskaber

EU forpligter sig til at gennemføre sådanne politikker, herunder denne strategi, gennem en tilgang, der inddrager hele samfundet, i erkendelse af narkotikapolitikens tværgående karakter. Dette kræver tæt koordinering mellem EU's institutioner, organer, agenturer og medlemsstater, samtidig med at civilsamfundet og aktører i den private sektor inddrages aktivt. Denne samarbejdsindsats har til formål at styrke kollektive indsatser, maksimere virkningen og sikre, at der anvendes en inklusiv tilgang til narkotikarelaterede udfordringer.

10.1. Styrkelse af koordineringen mellem EU-institutioner, -organer, -agenturer og medlemsstater

EU's institutioner, organer og relevante agenturer skal **koordinere deres aktiviteter** i forbindelse med ulovlige stoffer og sikre komplementaritet inden for deres respektive mandater. Medlemsstaterne opfordres til at tilpasse deres tiltag til denne strategi og tildele målrettede ressourcer i overensstemmelse hermed. Under hensyntagen til de lokale og regionale forskelle i narkotikasituationen bør medlemsstaterne inddrage **regionale og lokale myndigheder** i strategiens gennemførelse. Disse myndigheder spiller en afgørende rolle ved at tilpasse interventioner til lokalsamfundets behov og fremme samarbejdet mellem interessenter såsom sundhedstjenester, retshåndhævende myndigheder og lokalsamfundsorganisationer for at styrke forebyggelses-, behandlings- og skadesreducerende indsatser. På EU-plan spiller Regionsudvalget og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg en vigtig rolle i forhold til narkotikarelaterede udviklinger.

⁶¹ Rådets konklusioner fra november 2018 om alternativ udvikling: "Mod en ny forståelse af alternativ udvikling og relaterede udviklingsorienterede narkotikapolitiktiltag – bidrag til gennemførelsen af UNGASS 2016 og FN's mål for bæredygtig udvikling" (14338/18).

⁶² Rådets konklusioner af juni 2025 om EU's prioriteter i De Forenede Nationer på 80. samling i De Forenede Nationers Generalforsamling, september 2025 – september 2026 (10491/25).

Koordinering på tværs af sektorer, især sundhed, sikkerhed og retssystemet, er afgørende på både EU-plan og nationalt plan. Integrerede græsrodstilgange, der involverer retshåndhævende myndigheder, retsvæsen, social- og sundhedstjenester, lægemiddelagenturer samt myndigheder i sektorer som civil luftfart og søfart, kan give bedre resultater på sundheds- og sikkerhedsområdet. Dette samarbejde på tværs af forskellige sektorer er nøglen til at udvikle omfattende løsninger på narkotikarelaterede udfordringer.

En vellykket gennemførelse af denne strategi afhænger af effektiv forvaltning og koordinering. Derfor, efterhånden som strategien revideres, og de fremtidige retningslinjer skitseres, opfordres Rådet for Den Europæiske Union med støtte fra Kommissionen til at udarbejde en **gennemførelsesramme**. Denne ramme bør klart identificere de interessenter, der er involveret i gennemførelsen af de forskellige prioriteter, og fremme synergier og konsekvens på tværs af narkotikapolitikker på EU-plan samt på nationalt og lokalt plan. Det bør desuden i forbindelse med rammen undersøges, hvordan det kan sikres, at hver medlemsstat opretholder et nationalt overblik over narkotikarelaterede spørgsmål gennem en helhedsorienteret tilgang i hele regeringen. Dette vil forbedre koordineringen og maksimere den politiske virkning på EU-plan samt på nationalt og lokalt plan.

Kommissionen og Rådet for Den Europæiske Union bør regelmæssigt gennemgå strategiens gennemførelse og opretholde en løbende udveksling med medlemsstaterne. EU-agenturer som EUDA og Europol vil bistå med at overvåge gennemførelsen af strategien. Effektiv overvågning af narkotikaforanstaltninger kræver dataindsamling og virkningsindikatorer, og EUDA vil opskalere sit værktøj til evaluering af politikker med henblik på præcis sporing af fremskridt og resultater, hvilket muliggør rettidige justeringer af strategien for at opnå maksimal effektivitet.

10.2. Styrkelse af meningsfuld inddragelse af civilsamfundet

Effektive politiske tiltag kræver inddragelse af dem, der er direkte berørt af narkotikarelaterede spørgsmål, og at deres erfaringer udnyttes som grundlag for velfunderede og praktiske løsninger. Civilsamfundet er afgørende for udviklingen af narkotikapolitikker på nationalt plan, EU-plan og internationalt plan. På EU-plan vil civilsamfundsforummet om narkotika fortsat være en integreret del af strategiens gennemførelse. EUDA vil desuden styrke sit regelmæssige samarbejde med civilsamfundet som led i sit nye mandat.

På nationalt plan bør civilsamfundets førstehandsviden om nye tendenser og effektive reaktioner udnyttes til at forme og gennemføre politikker og foranstaltninger. Det er afgørende at sikre en passende ressourceallokering til alle narkotikatjenester og at fremme inddragelsen af civilsamfundet på alle niveauer for at støtte en omfattende og inkluderende politikudvikling.

10.3. Opskalering af offentlig-private partnerskaber om narkotikapolitik

Ulovlige stoffer påvirker alle aspekter af samfundet, herunder arbejdspladsen, og organiseret kriminalitet infiltrerer ofte den lovlige økonomi for at opretholde narkotikahandelen. Medlemsstaterne opfordres til at samarbejde med den private sektor om at reducere udbuddet af og efterspørgslen efter narkotika og imødegå narkotikarelaterede skader. Kommissionen vil udbygge succesen med *den europæiske havnealliance* ved at etablere **tættere forbindelser med private operatører**.

Udvikling af offentlig-private partnerskaber er afgørende for at bekæmpe narkotikahandel, kriminel infiltration og anvendelse af prækursorer, især i sektorer som posttjenester. Disse partnerskaber bør også styrkes inden for sundhed og social reintegration og fremme samarbejdet med private aktører, der kan innovere inden for sundhedsløsninger. Denne helhedsorienterede tilgang har til formål at integrere indsatsen på tværs af sektorer for at tackle narkotikarelaterede udfordringer på effektiv vis.

Centrale prioriteter

Kommissionen vil i samarbejde med Rådet for Den Europæiske Union og medlemsstaterne:

- styrke internationale dialoger om narkotika med tredjelande og regioner, herunder bestræbelser på at styrke og udvide internationale alliancer mod syntetiske stoffer
- fortsat føre an i EU's deltagelse i FN's narkotikapolitiske processer og fremme en menneskerettighedsbaseret og afbalanceret tilgang til narkotikapolitik.

Kommissionen vil med støtte fra EU-agenturer:

- styrke det operationelle samarbejde om bekæmpelse af narkotikahandel med kandidatlande og vigtige tredjelande og regioner
- samarbejde med medlemsstaterne om at fremme den europæiske koalition mod narkotika.

Kommissionen og medlemsstaterne bør:

- intensivere samarbejdet med civilsamfundsforummet om narkotika
- fremme offentlig-private partnerskaber om narkotikapolitik.

Konklusion

I dagens uforudsigelige narkotikalandskab skal EU arbejde proaktivt for at foregribe trusler, forebygge skader og handle beslutsomt for at beskytte sundhed og sikkerhed.

Organiseret kriminalitet og narkotikahandel underminerer den globale sikkerhed og øger vold, korruption og ustabilitet i lokalsamfund, mens stærke nye syntetiske stoffer udgør store sundhedsmæssige udfordringer. Det er afgørende at levere en robust og integreret indsats med fokus på beredskab og forebyggelse.

Det er ligeledes vigtigt at styrke de offentlige sundhedsstrukturer med fokus på forebyggelse, behandling, social reintegration og skadesreduktion inden for et sammenhængende plejeforløb. Lige så vigtigt er det at styrke retshåndhævelsen og samtidig fremme partnerskaber, der prioriterer menneskers trivsel. Det er også afgørende at levere bæredygtige løsninger for at beskytte vores sociale struktur og hjælpe med at fastsætte globale standarder for vores partnere.

Kommissionens strategi udgør en omfattende ramme for en sammenhængende håndtering af udfordringerne i forbindelse med ulovlige stoffer og vejleder interessenterne i at beskytte borgere og lokalsamfund mod den organiserede narkotikakriminalitet og dens skadevirkninger. Strategiens integrerede og samfundsdekkende tilgang forbinder sundheds- og sikkerhedspolitikker, styrker

sundhedsmæssige fordele og forbedrer sikkerhedsforanstaltninger. Kommissionen ser frem til at drøfte disse vigtige spørgsmål med Europa-Parlamentet og Rådet.

Det er afgørende at tilpasse sikkerheds- og sundhedsindsatsen for at opnå en helhedsorienteret indsats, der sikrer en tryggere og sundere fremtid for alle.